

Uredba ministrice za stanovanjska vprašanja in prostorsko načrtovanje z dne [...] št. 2026-00000 o spremembi Uredbe o osnovnem registru podtalja v zvezi s spremembo kataloga o predmetu registracije za vrtnalne raziskave - opis geološkega vzorca jedra in analiza vzorca jedra ter nekatere tehnične spremembe

(ChainID WGK 028014)

Ministrice za stanovanjska vprašanja in prostorsko načrtovanje,

ob upoštevanju členov 5(2), 17(1), 24(3) in 25(2) Zakona o osnovnem registru podtalja [Wet basisregistratie ondergrond];

odreja:

Člen I

Uredba o osnovnem registru podtalja se spremeni:

A

Priloga IV se nadomesti s prilogo iz Priloge A k tej uredbi.

B

Člen 12 se spremeni:

1. V prvem odstavku se besedilo „spletna storitev in splošna vladna digitalna infrastruktura“ nadomesti z besedilom „in oprema za avtomatiziran dostop“.
2. Tretji odstavek se črta.

Člen II

Ta uredba začne veljati 1. oktobra 2026.

Ta uredba in pojasnjevalne opombe bodo objavljene v Uradnem listu.

Ministrice za stanovanjska vprašanja in prostorsko načrtovanje,

PRILOGA A K ČLENU I, DEL A

Priloga IV k členu 11(c) Uredbe o osnovnem registru podtalja

Ta priloga se nanaša na katalog vrtalne raziskave – opis vzorca geološkega jedra in analiza vzorca jedra, različica 3.21 z dne 13. maja 2026, in je objavljena na naslovu <https://docs.geostandaarden.nl/bro/def-st-bhr-g-20260513/>.

POJASNJEVALNE OPOMBE

I. Splošno

1. Uvod

Ta uredba uvaja omejene spremembe uredbe o osnovnem registru podtalja na več tehničnih točkah in spreminja katalog. Zakon o nacionalnem osnovnem registru podtalja (v nadaljnjem besedilu: zakon ORP) je začel veljati 1. januarja 2018. Osnovni register podtalja (v nadaljnjem besedilu: ORP) vsebuje informacije o geološki in pedološki strukturi tal, ki izhajajo iz preiskav podtalnih struktur, pravicah do uporabe in avtentičnih modelih v zvezi s podtaljem. Ministrica za stanovanjska vprašanja in prostorsko načrtovanje (v nadaljnjem besedilu: SPR) je odgovorna za vzpostavitev in upravljanje ORP ter spremlja njegovo uporabo. Nizozemska organizacija za uporabne znanstvene raziskave (v nadaljnjem besedilu: TNO) opravlja dejansko delo v zvezi z vzpostavitvijo in upravljanjem ORP v imenu in pod odgovornostjo ministrice za stanovanjska vprašanja in prostorsko načrtovanje.

ORP je del sistema osnovnih registrov. Lastniki vira, ki ob izvajanju zakonskih dolžnosti ali dejavnosti prejmejo dokument o virih, opredeljen v uredbi o osnovnem registru tal (v nadaljnjem besedilu: Uredba ORP), ki se nanaša na podtalje, in ta dokument o virih predloži prek portala za lastnike virov. Upravni organi morajo nato uporabiti ORP vsakič, ko potrebujejo podatke o tleh. Državljanom, podjetjem in vladnim agencijam je omogočen brezplačen vpogled v ORP.

V Uredbi o osnovnem registru podtalja (v nadaljnjem besedilu: Uredba ORT) so opredeljeni tehnični vidiki registra. To se nanaša na posredovanje dokumentov o virih in zahteve glede podatkov, ki jih je treba predložiti (katalog o podatkovnih standardih), tehnično in upravno ureditev ORP ter dostop do podatkov in njihovo zagotavljanje.

V registru kataloga podtalja je določeno, kje je treba vključiti podatke iz oddelka 2 poglavja 3 Zakona ORP. Katalogi za vsak registrirani predmet opisujejo sestavne dele, iz katerih je sestavljen (entitete), lastnosti teh entitet (atribute), možne vrednosti ter standarde kakovosti, ki jih morajo podatki izpolnjevati.

2. Vsebina te uredbe

Kataloge je treba posodobiti, da bodo odražali spreminjajoča se spoznanja in okoliščine. To trenutno velja za vrtno raziskavo – geološki opis vzorca jedra in analizo vzorca jedra (geološka vrtna raziskava; BHR-G) iz [Priloge IV k Uredbi ORP](#). Ta katalog določa predložitve rezultatov raziskovanja geološke ali geohidrološke strukture podtalja ter terenskega in laboratorijskega preskušanja vzorca tal ([člena 2.1.8 in 2.1.9 Uredbe BRO](#)).

Poleg tega ta uredba o spremembi vključuje dve tehnični spremembi: spremembo splošnega besedila kataloga vrtnih raziskav in spremembo [člena 12 Uredbe ORP](#) v zvezi s postopkom za odobritev dostopa do podatkov.

Te spremembe se lahko izvedejo le s spremembo Uredbe ORP.

2.1 *Spremembe delovnih metod in razširitev kataloga geoloških vrtnih raziskav z naborom podatkov Berendsen in Stouthamer (nabor UU)*

Če katalogi ORP ne bodo pravočasno posodobljeni, bodo zaostajali za delovnimi metodami, ki se uporabljajo v praksi. Delovne ureditve (v okolju proizvodov ORP)¹, ki se izvajajo v nacionalnem instrumentu ORP, so zato že v skladu s temi delovnimi metodami. Dejstvo, da je bilo to storjeno v pričakovanju spremembe uredbe, v tem primeru ni problematično: delovni dogovori se nanašajo na prilagoditev in omilitev pravil za potrjevanje zgodovinskih predmetov, saj ta pravila glede podrobnosti v opisu plasti v prejšnji različici kataloga niso bila pravilno formulirana. Zato se veljavni zgodovinski predmeti pri predložitvi ne bodo več zavirali. „Veljavni zgodovinski predmeti“ so v skladu s shemo kakovosti za informacijski model ORP (IMORP)/arhiv (v nadaljnjem besedilu: A)

Namen spremembe tega kataloga je, prvič, pravno opredeliti te delovne ureditve.

Drugi cilj je razširiti katalog tako, da bo vključeval postopek Berendsen in Stouthamer. Nabor podatkov Berendsen in Stouthamer (v nadaljnjem besedilu: niz UU) je zbirka opisov vzorcev

¹ <https://www.bro-productomgeving.nl/bpo/latest/werkafspraken-bij-catalogus-bhr-g-3-1>.

jedra, ki jo je pripravil Oddelek za fizično geografijo Univerze v Utrechtu. Nabor podatkov se vnese v ORP kot geološka vrtalna raziskava (BHR-G). To so zgodovinski podatki v smislu člena 40 Zakona ORP, ki so registrirani v okviru sistema kakovosti IMORP/A.

2.2 Sprememba splošnega besedila kataloga BHR-G

Splošno besedilo katalogov, ki vsebuje pojasnjevalne opombe, ni več aktualno, vsebuje tipografske napake in ne določa, ali se obveznosti glede predložitve, uporabe in poročanja uporabljajo za objavljeni katalog v skladu s členi 9, 27 in 30 Zakona ORP „da se zagotovi, da se verodostojne evidence dejansko uporabljajo v celotnem javnem sektorju kot verodostojen in edinstven vir za nekatere podatke in se kot take sprejmejo (ali se lahko sprejmejo)“.²

To splošno besedilo je bilo v prvem koraku spremenjeno v katalogu BHR-G, kot je določeno v Prilogi IV k uredbi. V primeru naknadne spremembe Uredbe BRO se bo splošno besedilo drugih katalogov ustrezno spremenilo. Z operativnega vidika ni izvedljivo, da bi naenkrat spremenili splošno besedilo v vseh katalogih.

2.3 Pomembnost sprememb kataloga

Deležnik, ki jih zanima ta posodobljen in natančen katalog, so lastniki virov (in posledično tudi ponudniki podatkov ter raziskovalci). V register ORP želijo predložiti podatke o opisu ali analizi vzorca geološkega jedra, ne da bi jih pri tem ovirala nepravilna pravila za potrjevanje zgodovinskih predmetov. Tudi kupci imajo interes, da je katalog ažuren in točen, na primer zato, da vedo, za katere kataloge veljajo obveznosti glede dobave in vračila ter ali obstaja obveznost, da jih uporabljajo upravni organi. Poleg tega dodajanje nabora UU in odprava omejitev glede podatkov o veljavnih preteklih vrtanjih ob predložitvi v register ORP pomenita, da so ti podatki zdaj na voljo centralno v standardizirani obliki, kar olajšuje njihovo uporabo. Kupci te podatke uporabljajo za prilagajanje rabe tal in podtalja – na primer pri gradnji in prostorskem načrtovanju – njihovi sestavi in lastnostim.

2.4 Dostop do podatkov v registru ORP (člen 12 Uredbe ORP)

Ta uredba spreminja člen 12 Uredbe ORP, da bi ga uskladila z načinom, na katerega se dostop do registra ORP zagotavlja v praksi. Spletna storitev je samo ena od možnosti avtomatiziranega dostopa. Zato je bilo odločeno, da se določbe o inšpekcijskih pregledih v členu 12(1) določijo bolj na splošno.

Na splošno dostop ni odobren prek splošne vladne digitalne infrastrukture, vendar so *storitve razpoložljivosti in dostopa skladne* z nacionalnimi in mednarodnimi standardi, vključno z direktivo INSPIRE³ in standardi za digitalno upravo, kot so navedeni v seznamu foruma za standardizacijo⁴, ki je del splošne vladne digitalne infrastrukture. Da bi to pojasnili, se spremeni člen 12(1) in (3). Področje uporabe Direktive INSPIRE je določeno v Zakonu o izvajanju Direktive ES o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije; zato tega ni treba vključiti v člen. Poleg tega bi uredba postala brezpredmetna, če bi to direktivo nadomestila druga direktiva. Storitve razpoložljivosti in dostopa so opredeljene v okviru globalne arhitekturne strukture (GAS) ORP, ki je vključena v Prilogo I k členu 2 Uredbe ORP in je skladna z veljavnimi evropskimi in nizozemskimi arhitekturnimi okviri. Z upoštevanjem evropskega standarda se storitve razpoložljivosti in dostopa uporabljajo tudi pri komunikaciji z institucijami Evropske unije.

Strani, na katere vpliva ta sprememba, so uporabniki sheme, in sicer upravitelj registra TNO in prejemniki podatkov iz registra ORP. Zanašati se morajo na jasno določbo glede dostopa do podatkov iz registra BRO.

3. Vpliv na regulativno breme

3.1 Vpliv na posameznike in podjetja

Sprememba kataloga geoloških vrtalnih raziskav

V zvezi s spremembo kataloga BHR-G je treba opozoriti, da tisti, ki sodelujejo z ORP, podatke že posredujejo v ORP in jih uporabljajo v skladu z delovnimi ureditvami, ki se izvajajo v nacionalnem instrumentu ORP. Zadevne organizacije, torej sam sektor, so pripravile te delovne ureditve, da bi zagotovile njihovo skladnost z dejanskimi delovnimi praksami. Za

²Parlamentarni zapisnik II 2001/02, 26387, 11, str. 3–4.

³Direktiva 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2007 o vzpostavitvi infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE), kakor je bila spremenjena v letih 2019 in 2024, UL L 2829, 2024.

⁴<https://www.forumstandaardisatie.nl/open-standaarden/verplicht>.

lastnike virov in njihove ponudnike podatkov, podjetja in raziskovalce to pomeni, da lahko v register ORP predložijo podatke v zvezi z opisom ali analizo vzorca geološkega jedra, pri čemer upoštevajo sklenjene sporazume ter veljavne zakone in predpise. Ta uredba le pravno opredeljuje te delovne ureditve.

Poleg tega vključitev nabora UU v katalog pomeni, da bodo podatki iz tega nabora na voljo centralno v standardizirani obliki.

Obe spremembi kataloga znižujeta stroške izvajanja za kupce, in sicer upravne organe in podjetja, kot so inženirska podjetja. Te podatke lahko kupci uporabijo za projekte, ki zahtevajo poznavanje tal, na primer za projekte na področju protipoplavne zaščite (kot je na primer utrjevanje nasipov v porečjih) in gradnjo stanovanjskih naselij. Da bi pridobili vpogled v tla na določeni lokaciji in če podatki o teh vrtnanjih niso na voljo, je treba izvesti (ali naročiti) novo vrtnanje, da se pridobijo informacije o tleh na navedeni lokaciji. Kupci lahko zdaj uporabljajo te podatke, ne da bi morali sami izvajati vrtnalne raziskave ali jih naročiti. Posledično se zmanjšajo stroški za izvajatelje. Rezultati vrtnalnih raziskav so potrebni za prilagoditev rabe tal in podtalja njihovi strukturi in lastnostim. Podatki omogočajo tudi boljši vpogled v okolico, zato jih je mogoče uporabiti za oblikovanje modelov ORP.

Načrt je, da se podatki vrtnalnih raziskav vključijo v ORP v letu, ki sledi začetku veljavnosti te uredbe.

- Veljavni zgodovinski predmeti, vključeni v register ORP, obsegajo podatke o 25 000 vrtnalnih raziskavah, katerih nadomestna vrednost – tj. vrtnalne raziskave, ki jih uporabnikom ni potrebno več izvajati samim – je ocenjena na 50 milijonov EUR.
- Nabor podatkov UU vsebuje informacije o 230 000 vrtnalnih raziskavah s skupno nadomestno vrednostjo 13,6 milijona EUR.

Spremembe pravil za potrjevanje zgodovinskih predmetov ter v zvezi z naborem UU določajo, da se v katalog vnašajo le podatki, ki jih lahko uporabljajo vpletene strani. Ti podatki ne spreminjajo strukture podatkovnega modela niti tem stranem ne nalagajo nobenih dodatnih obveznosti.

Sprememba splošnega besedila kataloga

Učinek tehnične spremembe, ki se nanaša na posodobitev splošnega besedila kataloga, je, da je ponovno zanesljivo, na primer z navedbo, ali obveznosti dobave, uporabe in vračila veljajo za objavljeni katalog. Prav tako pojasnjuje, kakšna raven kakovosti se zahteva za vsako vrsto podatkov.

Sprememba pravil o načinu dostopa do podatkov

S prilagoditvijo uredbe glede načina dostopa je pojasnjeno, da lahko dostop poteka prek naprav za avtomatiziran dostop, kot je spletna storitev, in da so storitve razpoložljivosti in dostopa skladne z vladno digitalno infrastrukturo. Ker se v samem členu ne sklicuje na direktivo INSPIRE, temveč je ta omenjena v pojasnjevalnih opombah, uredba ostaja veljavna, tudi če bi jo nadomestila druga direktiva.

Pričakuje se, da bosta ti dve najnovejši spremembi, ki sta tehnične in uredniške narave, zmanjšali regulativno breme, saj bodo predpisi odslej posodobljeni, natančni in jasnejši za lastnike virov – in posledično tudi za njihove ponudnike podatkov ter raziskovalce – pa tudi za kupce.

Spremembe ne bodo imele negativnih posledic za državljane. Dostop državljanov do informacij se dejansko izboljša, ne da bi pri tem nastali kakršni koli dodatni stroški. Državljeni imajo brezplačen dostop do novih podatkov, kar jim omogoča boljši dostop do informacij.

3.2 Vpliv na upravne organe

Katalog BHR-G bo razširjen tako, da bo vključeval nabor UU. Ta nabor podatkov je bil razvit v sodelovanju z Univerzo v Utrechtu, ki kot ponudnik podatkov enkratno zagotavlja nabor podatkov ORP s podporo TNO. Lastnik vira je minister za stanovanjska vprašanja, prostorsko načrtovanje in okolje (glej člen 39(3) Zakona ORP). Čeprav TNO potrebuje čas za izvedbo spremembe kataloga, ta sprememba zagotavlja tudi podatke za modele TNO. Poleg tega sprememba preprečuje napačna sporočila o napakah in neupravičeno zavrnjene predmete ter s tem dodatno delo pri TNO.

Glede vpliva na upravne organe glej oddelek 3.1.

Pričakuje se, da se bo zaradi spremembe uredbe zmanjšala regulativna obremenitev.

3.3 Finančne posledice predloga

Uredba o spremembi ne bo imela finančnih posledic za vlado.

4. Nasveti in posvetovanje

Sprememba kataloga BHR-G, različica 3.19, je bila od 24. maja do 5. julija 2024 objavljena na spletni strani Basisregistratieondergrond.nl, kjer je bila na voljo javnosti.⁵ Pripombe so se nanašale na posebne lastnosti in so bile vse konstruktivne: cilj je čim prej obogatiti register ORP s temi podatki. Pripombe so bile delno vključene v katalog in odgovori so bili podani v obliki dokumenta z odgovori.⁶ Vzpostavljeni so bili stiki s številnimi subjekti, ki so podali pripombe, z namenom razprave o posameznih točkah.

Programska usmerjevalna skupina za ORP je 9. decembra 2025 priporočila sprejetje te spremembe Uredbe ORP. Mednje spadajo Združenje nizozemskih občin (VNG), Medprovincialni posvetovalni odbor (IPO), Nizozemski vodni organi (UvW), ministrstva za gospodarstvo (EZ), kmetijstvo, ribištvo, varnost hrane in naravo (LNV) ter infrastrukturo in upravljanje z vodami (IenW), Rijkswaterstaat, Netbeheer NL, Groep Graafrechten, Bouwend Nederland, Vewin in skupina za standardizacijo ORP.

Ta uredba je bila predložena v spletno posvetovanje v obdobju od 13. januarja do 17. februarja 2026. Prejete niso bile nobene pripombe.⁷

Nizozemski svetovadni odbor za regulativno breme (ATR) ni izbral tega primera za uradno mnenje, ker se ne pričakuje, da bo imel znaten vpliv na regulativno breme.

5. Priglasitev

Osnutek uredbe je bil predložen Evropski komisiji dne [PM][PM]/NL v skladu s členom 5(1) Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe. [Odgovor z dne ...]

6. Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati 1. oktobra 2026. V tem primeru minimalno trimesečno obdobje izvajanja med objavo in začetkom veljavnosti ne bo izpolnjeno. V zvezi s spremenjenim katalogom BHR-G je to upravičeno, saj so deležniki že seznanjeni s spremembami kataloga in zato ne potrebujejo dodatnega časa za prilagoditev svojih delovnih postopkov spremembam. Spremembe člena 12 in splošnega besedila pojasnjevalnih opomb h katalogu so tehnične spremembe. Krajše obdobje izvajanja zato ne pomeni ozkega grla za deležnike.

II. Pojasnjevalne opombe v zvezi s posameznimi členi

Člen I

Del A

Ta del spreminja člen 11 uredbe. Ta določba spreminja Prilogo IV, ki vsebuje katalog za predmet registracije „geološka vrtalna raziskava“. Sprememba Priloge IV se nanaša na vzpostavitev delovnih ureditev za ta predmet registracije in njegovo razširitev na postopek Berendsen in Stoutamer (nabor UU). Zato so podatki iz tega nabora na voljo na centralni ravni v standardizirani obliki, kar olajšuje njihovo uporabo. Besedilo splošnega dela tega kataloga je bilo tudi spremenjeno, da se posodobi, popravijo tipografske napake in določi, da se zahteve glede predložitve, uporabe in poročanja uporabljajo za objavljeni katalog.

⁵ <https://basisregistratieondergrond.nl/actueel/nieuws/nieuws/2024/mei/publieke-consultatie-geologisch-booronderzoek-bhr/>.

⁶ [https://www.bro-productomgeving.nl/_attachments/810945114/Publieksconsultatie-geologisch-booronderzoek-\(bhr-g-3.19\)-met%20verwerking.xlsx?inst-v=e482bce9-8190-4276-b2b2-12490aaf381b](https://www.bro-productomgeving.nl/_attachments/810945114/Publieksconsultatie-geologisch-booronderzoek-(bhr-g-3.19)-met%20verwerking.xlsx?inst-v=e482bce9-8190-4276-b2b2-12490aaf381b).

⁷ <https://www.internetconsultatie.nl/wijzigingregelingbrocatalogusbooronderzoek/b1>.

Del B

Člen 12(1) je bil spremenjen tako, da se dostop do osnovnega registra podtalja, registra dokumentov o virih in registra obvestil o modelih omogoča prek spletne strani in orodij za avtomatiziran dostop, namesto prek spletne strani, spletne storitve in splošne vladne digitalne infrastrukture.

Tretji odstavek je bil izbrisan. S tem se iz Uredbe ORP črta sklic na Direktivo INSPIRE (s katero mora biti uredba skladna) ter na splošno digitalno infrastrukturo javnih organov. Podrobna razlaga je navedena v oddelku 2.4 pojasnjevalnih opomb.

Člen II

Ta člen ureja začetek veljavnosti te uredbe. Začetek veljavnosti 1. oktobra 2026 je usklajen s standardnimi roki za pregled ministrskih predpisov.

Ministrica za stanovanjska vprašanja in prostorsko načrtovanje